

Posudek

na diplomovou práci Terezy Štepkové „Sebeobrana jako výjimka z kogentního zákazu použití síly“

Diplomová práce je věnována jedné ze stále aktuálních otázek mezinárodního práva. Práce je členěna na úvod, tři kapitoly a závěr, celkový rozsah je 66 stran.

V první kapitole se diplomantka zabývá institutem sebeobrany v tradičním mezinárodním právu a otázkou práva na sebeobranu v souvislosti s *ius ad bellum*. Druhá kapitola je věnována vývoji zákazu použití síly a hrozby silou v období mezi dvěma světovými válkami. V této souvislosti vyvstává otázka proč autorka při analýze dokumentů z meziválečného období nečerpala z dobových prací české nauky mezinárodního práva, např. z děl A. Hobzy. Tato kapitola rovněž zahrnuje otázky zákazu použití síly v Chartě OSN. Na str. 19 diplomantka bez podrobnějšího rozboru konstatuje, že článek 2 odst. 4 Charty OSN se stal kogentní zásadou zákazu použití síly. Toto své konstatování by měla vysvětlit. Na str. 22 použila obrat, že stálí členové Rady bezpečnosti mají právo veta. Právo veta však nevysvětluje a z kontextu práce lze dospět k závěru, že je obsažen v Chartě OSN. Na téže straně uvádí, že sebeobrana vytváří „policejní opatření“ a že v mezinárodním právu funguje jako bezpečnostní ventil. Bylo by třeba vysvětlit. V této části se autorka rovněž zabývá pojmem agrese a úvahou o tom zda právo na sebeobranu je primární či sekundární normou. Při ústní obhajobě by měla vysvětlit vlastní stanovisko na tuto otázku.

Třetí kapitola je zaměřena na základní prvky institutu sebeobrany a otázkou použití síly v současném mezinárodním právu. Na str. 39 je ve druhém odstavci pravděpodobně překlep, když autorka mluví o „vyvlastnění“ z povinnosti dodržovat mezinárodní právo... Z citace na str. 43 vyplývá, že opatření podle rezoluce Rady bezpečnosti č. 678 z roku 1991 jsou podle některých názorů legitimní kolektivní sebeobranou. Diplomantka by měla vysvětlit vlastní názor. Rovněž otázka Kosova citovaná na str. 43 by si zasloužila větší pozornost. Autorka by rovněž měla vysvětlit své konstatování na str. 45 o protiopatřeních s použitím síly, na jakých právních normách tuto možnost zakládá. V podkapitole nové bezpečnostní hrozby se diplomantka zabývá otázkami mezinárodního terorismu a problematikou šíření zbraní hromadného ničení. Zabývá se otázkou sebeobrany v souvislosti s teroristickými útoky a preemptivní a preventivní sebeobranou. Při ústní obhajobě by měla vysvětlit v čem spatřuje preventivní a preemptivní sebeobranu a jejich soulad s Chartou OSN.

Pokud jde o literaturu, použila diplomantka díla českých i zahraničních autorů a příslušné internetové adresy.

Práce má logickou strukturu, je zřejmé, že se autorka seznámila s danou problematikou, není však vždy jasné vlastní názory diplomantky. Diplomová práce splňuje požadavky kladené na tyto práce a proto ji **doporučuji** k ústní obhajobě.

V Praze dne 20. října 2006

doc. JUDr. Jan Ondřej, CSc.
oponent